

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka, JUDr. Karla Šimky, JUDr. Ludmily Valentové a JUDr. Bohuslava Hnízдила v právní věci žalobkyně: **N. K.**, zastoupené JUDr. Alenou Porostlou, advokátkou se sídlem Prostorná 4, Ostrava - Mariánské Hory a Hulváky, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 7. 1. 2008, č. j. 64 Az 32/2007 - 26,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Zástupkyni žalobkyně JUDr. Aleně Porostlé, advokátce **se určuje** na odměně za zastupování a na náhradě hotových výdajů částka 2400 Kč, která jí bude zaplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 7. 1. 2008, č. j. 64 Az 32/2007 - 26, zamítl žalobu podanou žalobkyní (dále jen „stěžovatelka“) proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 28. 3. 2007, č. j. OAM-1-267/VL-10-12-2007, kterým nebyla stěžovatelce udělena mezinárodní ochrana podle §§ 12 až 14b zákona č. 325/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o azylu“).

Proti tomuto rozsudku podala stěžovatelka v zákonné lhůtě kasační stížnost, kterou se domáhá zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci krajskému soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud, po konstatování přípustnosti kasační stížnosti, se ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Pokud by totiž tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do s. ř. s. byl zaveden zákonem č. 350/2005 Sb. s účinností ke dni 13. 10. 2005. Ve věcech azylu v nové úpravě institutu nepřijatelnosti (§ 104a s. ř. s.) je nyní kasační stížnost mimořádným opravným prostředkem omezeným na případy objektivní nutnosti rozhodnutí Nejvyššího správního soudu. Z těchto důvodů bude kasační stížnost ve věcech azylu přijata k projednání jen tehdy, jestliže rozhodování o ní umožní Nejvyššímu správnímu soudu zároveň plnit obecnější sjednocující funkci v systému správního soudnictví. S ohledem na ochranu veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob je vhodné připomenout, že stěžovateli

byla soudní procesní ochrana již jednou poskytnuta individuálním projednáním jeho věci na úrovni krajského soudu, a to v plné jurisdikci.

Přesahem vlastních zájmů stěžovatele, který ve věcech azylu jediné vede k meritornímu projednání kasační stížnosti, je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je, kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce, pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To prakticky znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v tomto řízení je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.

O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v následujících typových případech: 1/ Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu. 2/ Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, přičemž rozdílnost v judikatuře může vyvstat na úrovni krajských soudů i Nejvyššího správního soudu. 3/ Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je na místě změnit výklad určité právní otázky řešené dosud správními soudy jednotně. 4/ Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu neboť krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. V této souvislosti je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že pokud by k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení, především procesního charakteru, proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

Přijatelnost kasační stížnosti je proto třeba odlišovat od přípustnosti kasační stížnosti na straně jedné a důvodnosti na straně druhé. Přípustnost, či spíše absence některého z důvodů nepřipustnosti, kasační stížnosti je dána splněním zákonných procesních předpokladů jako je včasné podání kasační stížnosti (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), řádné zastoupení (§ 105 odst. 2 s. ř. s.), absence dalších zákonných důvodů nepřipustnosti (§ 104 s. ř. s.), apod. Důvodnost kasační stížnosti na straně druhé je otázkou věcného posouzení kasačních důvodů stěžovatelem uváděných (§ 103 odst. 1 s. ř. s.). Pokud tedy kasační stížnost splňuje zákonné podmínky procesní přípustnosti, pak je způsobem výše naznačeným zkoumán přesah vlastních zájmů stěžovatele, tedy její přijatelnost. Přichází-li však stěžovatel s námitkami, o nichž se Nejvyšší správní soud vyslovil již dříve a své rozhodnutí zveřejnil, není nutné, a ani efektivní, aby v obdobné věci znovu jednal a rozhodoval, když výsledkem by byl nepochybně stejný závěr. Je-li kasační stížnost přípustná i přijatelná, Nejvyšší správní soud posoudí její důvodnost.

Z výše uvedeného vyplývá, že je v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. Zájmem stěžovatele je však rovněž, aby uvedl, v čem spatřuje, v mezích kritérií přijatelnosti popsaných výše, v konkrétním případě přesah svých

vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

V projednávané věci stěžovatelka opírá kasační stížnost o důvod podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Stěžovatelka v kasační stížnosti namítala, že krajský soud při svém rozhodování nebral zřetel na její problémy při hledání zaměstnání v zemi původu, kde měla potíže i se svým náboženským vyznáním. Je totiž vyznání katolického, a nikoliv pravoslavného, a proto měla strach z pronásledování i o život. Z těchto důvodů odcestovala dne 21. 7. 2003 do České republiky, kde se seznámila s českým státním příslušníkem J. R., s nímž uzavřela manželství a očekává narození dítěte. Je tedy přesvědčena, že splnila zákonné podmínky pro udělení azylu uvedené v ustanovení § 12 zákona o azylu, resp. minimálně pro vztažení překážky vycestování podle ustanovení § 91 citovaného zákona.

Nejvyšší správní soud již v celé řadě judikátů uvedl obecné aspekty k posuzování zákonných podmínek pro udělení azylu a možností přezkumné činnosti správních soudů. Např. v rozsudku ze dne 26. 7. 2006, sp. zn. 7 Azs 81/2006, www.nssoud.cz, vyslovil, že „Nejvyšší správní soud vychází při svém rozhodování z toho, že poskytnutí azylu je zcela specifickým důvodem pobytu cizinců na území České republiky a nelze je zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území České republiky, tak jak jsou upraveny např. v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky. Azyl je výjimečný institut konstruovaný za účelem poskytnutí ochrany tomu, kdo z důvodů v zákoně stanovených pocítuje oprávněnou obavu z pronásledování ve státě, jehož je občanem. Azyl jako právní institut není (a nikdy nebyl) univerzálním nástrojem pro poskytnutí ochrany před bezprávím, postihujícím jednotlivce nebo celé skupiny obyvatel (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 15. 3. 2004, sp. zn. IV. ÚS 12/04). Důvody pro poskytnutí azylu jsou zákonem vymezeny poměrně úzce a nepokrývají celou škálu porušení lidských práv a svobod, která jsou jak v mezinárodním, tak ve vnitrostátním kontextu uznávána. Institut azylu je proto aplikovatelný v omezeném rozsahu, a to pouze pro pronásledování ze zákonem uznaných důvodů, kdy je tímto institutem chráněna toliko nejvlastnější existence lidské bytosti a práva a svobody s ní spojené, třebaže i další případy vážného porušování ostatních lidských práv jsou natolik závažné, že by na ně taktéž bylo možno nahlížet jako na pronásledování“.

Krajský soud při rozhodování stěžovatelky vzal v úvahu judikaturu Nejvyššího správního soudu, konkrétně rozsudek ze dne 19. 2. 2004, č. j. 7 Azs 38/2003 - 37 www.nssoud.cz., podle něhož „za pronásledování ve smyslu § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., je nutno považovat pouze takové ohrožení života či svobody, které je trpěné, podporované či prováděné státní mocí, nikoliv takové negativní jevy, které státní orgány cíleně potírají a čelí jim“. Navíc o pronásledování nejde ani tam, kde možnosti státních orgánů nejsou dostatečné a jejich opatření nemají trvalý a stoprocentní efekt (rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 7. 5. 1996, č. j. 6 A 571/94 - 25 www.nssoud.cz). V tomto směru lze poukázat i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 - 65, www.nssoud.cz., který vyslovil závěr, že „skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby a má zde ekonomické problémy, není bez dalšího ani důvodem pro udělení azylu dle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ani důvodem pro udělení azylu z humanitárních důvodů (§ 14 téhož zákona)“. Stranou nelze ponechat ani rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 6. 2005, č. j. 4 Azs 395/2004 - 68 www.nssoud.cz., v němž se kasační soud též vyslovil tak, že „obecné tvrzení o pronásledování, bez prokázání existence takového pronásledování za situace, kdy se stěžovatel účinně neobrátil se svými problémy na domovské orgány, nelze podřadit pod zákonem vymezené důvody

udělení azylu“. Nejvyšší správní soud rovněž vyslovil v rozsudku ze dne 21. 11. 2003, č. j. 7 Azs 13/2003 - 40, www.nssoud.cz, že „ustanovení § 12 zákona č. 325/1999, o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb. vymezuje důvody pro udělení azylu taxativně. Pouhá nespokojenost se stavem dodržování lidských práv, navíc žalobcem ani v zemi původu neprojevená, takovýmto důvodem není“. Pokud pak jde o stěžovatelkou tvrzené ústrky z náboženských důvodů (pravoslavní věřící se ji neustále snažili přesvědčit, aby opustila katolickou víru a přidala se k nim), je třeba poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 5. 2004, č. j. 2 Azs 15/2004 - 72, www.nssoud.cz, v němž vyjádřil názor, že „neshody stěžovatele s příbuznými z náboženských důvodů, o kterých státní úřady vůbec nevěděly, nelze považovat za pronásledování ve smyslu § 2 odst. 4 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu“. Obdobně Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 2. 3. 2005, č. j. 4 Azs 271/2004 - 58, uveřejněném pod č. 1347/2007 Sbírky rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, též vyslovil, že „verbální útoky rodičů vůči žadatelce o azyl, jejichž důvodem byla známost a plánovaný sňatek žadatelky s partnerem jiného náboženského vyznání, nelze pokládat za pronásledování ve smyslu § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Za pronásledování či odůvodněný strach z něho by v daných souvislostech mohla být pokládána jen taková situace, kdy by ze strany orgánů státní moci docházelo k perzekuci osob pro jejich náboženskou orientaci, popř. k systematickému odmítání poskytovat jednotlivcům ochranu před šikanou vyvolanou netolerancí k jejich náboženskému vyznání“. Ve vztahu k uzavření manželství stěžovatelky s českým státním příslušníkem lze poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 9. 2003, č. j. 4 Azs 6/2003 - 55, v němž vyslovil, že „manželství s občanem České republiky samo o sobě nepředstavuje případ hodný zvláštního zřetele, pro nějž by bylo možno udělit humanitární azyl podle § 14 zákona o azylu“.

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tedy poskytuje dostatečnou odpověď na všechny stížní námítky a krajský soud při svém rozhodování postupoval ve smyslu této judikatury. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky.

Stěžovatelka se v kasační stížnosti také obecně dovolávala toho, aby na ní byla vztažena překážka vycestování podle ustanovení § 91 zákona o azylu. Patrně však nepostřehla, že správní orgán a krajský soud nerozhodovaly podle tohoto ustanovení, ale že celá věc byla posuzována z pohledu ustanovení § 14a a § 14b zákona o azylu. Vzhledem k tomu, že v tomto směru stěžovatelka nic konkrétního neuváděla, nemohl Nejvyšší správní soud v jejím rozsahu napadený rozsudek přezkoumat.

Ze všech výše uvedených důvodů proto Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost stěžovatelky nepřijatelnou a podle § 104a odst. 1 s. ř. s. ji odmítl.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 věta první za použití § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut.

Stěžovatelce byla pro řízení o kasační stížnosti soudem ustanovena zástupkyní advokátka a podle § 35 odst. 8 s. ř. s. platí v takovém případě odměnu včetně hotových výdajů stát. Podle ustanovení § 9 odst. 3 písm. f) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, náleží advokátce odměna za jeden úkon právní služby 2100 Kč podle § 7 a § 9 odst. 3 písm. f) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, s přihlédnutím k ustanovení § 11 odst. 1 písm. d) citované vyhlášky (podání ve věci samé) a náhrada hotových výdajů 300 Kč podle § 13 odst. 3 citované vyhlášky.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. května 2008

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu